

Mandat for kulturpolitisk utredningsutvalg

Bakgrunn

Regjeringen har besluttet å sette ned et offentlig utvalg som skal utrede utviklingen i norsk kulturpolitikk i perioden som omfattes av de to kulturløftene, og gi en vurdering av de viktigste utfordringene kulturpolitikken står overfor i årene fremover.

Norsk kulturpolitikk har i mange tiår vært kjennetegnet av et omfattende engasjement fra det offentlige for å legge til rette for et bredt spekter av kulturuttrykk og -aktiviteter. Det offentlige engasjementet, med økonomiske og andre virkemidler, er avgjørende for å sikre at innbyggerne har en reell valgfrihet til å oppleve eller delta i et bredt spekter av kulturvirksomhet. Samtidig er det et viktig prinsipp at kunst- og kulturfaglige beslutninger tas på en "armlengdes avstand" fra politiske myndigheter. Disse grunnleggende prinsippene for norsk kulturpolitikk er nedfelt bl.a. i kulturloven.

Årene etter 2005, som omfattes av kulturløftet 1 og 2, er en ekspansiv periode med stor vekt på å styrke de økonomiske rammevilkårene for kulturlivet. I noen grad er også organisatoriske virkemidler tatt i bruk, jf. museumsreformen og omformingen av Norsk kulturråd og tidligere ABM-utvikling. I perioden har det vært presentert en lang rekke stortingsmeldinger som innenfor ulike delsektorer av kulturlivet har pekt på sektorspesifikke utfordringer og løsninger av disse. Det har imidlertid vært lagt liten vekt på mer overgripende analyser av de mål, virkemidler og tiltak som har vokst frem de siste årene. I liten grad har det vært undersøkt hvilken effekt mangfoldet av ordninger og tiltak har hatt for kulturlivet og for samfunnet som helhet. Det er derfor naturlig, samtidig som kulturløftet 2 innfris og gjennomføres, å foreta en mer overordnet analyse av hva som er oppnådd og hvilke utfordringer som venter.

Mandat

I kulturutredningen skal kulturpolitiske mål, virkemidler og tiltak i perioden etter 2005 gjennomgås. Både arbeidsformer og innretning av tiltak og virkemidler, samt effekten av disse på et bredt spekter av kulturvirksomhet og -konsum, skal vurderes.

Juridiske, økonomiske, organisatoriske og informerende virkemidler og tiltak på statlig, regionalt og kommunalt nivå skal utredes. I denne sammenhengen må det særlig vektlegges at kulturpolitikken skal ha hele landet som nedslagsfelt. Det frivillige kulturlivet skal vurderes som del av kulturpolitikken. På idrettsfeltet og medieområdet pågår det egne utredningsarbeider, delvis i meldingsform. Det skal ikke foretas en fullstendig gjennomgang av disse områdene, men temaer som representerer klare grenseflater mellom kulturlivet og idretts- og medieområdet skal identifiseres og sees nærmere på. FAD, som ansvarlig for IKT-politikken, har satt i gang et arbeid med sikte på å utrede digitalt innhold med fokus på gode rammebetingelser for tjenesteutvikling og verdiskaping. Kulturutredningen skal ikke på noen måte begrense FADs arbeid, og vil på noen områder kunne bli komplementerende. Innenfor dette mandatet skal følgende aspekter vurderes spesielt:

- Relevansen av de nasjonale kulturpolitiske målene sett i lys av samfunnsutviklingen

- Lokal/regional kontra sentral beslutningsmyndighet, herunder samspillet mellom de tre forvaltningsnivåene stat, fylkeskommune og kommune
- Rolle- og funksjonsdeling mellom kunst- og kulturfaglige og politiske beslutningstakere
- Forholdet mellom kulturuttrykk med smalt nedslagsfelt og den brede kulturaktiviteten
- Kulturpolitikk i en digital tid
- Kulturpolitikens mangfoldsdimensjoner
- Samspillet mellom kulturpolitikken og andre samfunnsområder, herunder helse og omsorg, utdanning, arbeidsliv, integrering og regional utvikling og næringsliv.
- Frivillig sektors rolle i kulturpolitikken.
- Utviklingen i den geografiske fordelingen av kulturmidler, og betydningen av fordelingen for kulturtilbud i ulike deler av landet.

På bakgrunn av vurderinger som blir gjort, kan det i kulturutredningen fremmes forslag om endringer i mål, virkemidler og tiltak. Utgangspunktet for slike endringsforslag er at de skal kunne gjennomføres innenfor gjeldende ressursrammer til kulturformål.

Utredningsarbeidet må gjennomføres i åpen dialog med aktørene i kulturfeltet ved blant annet å legge til rette for strukturert erfarings- og meningsutveksling på tvers av kunst- og kulturfaglige disipliner.

Utvalget skal legge frem sin utredning i form av en NOU innen utgangen av desember 2012.